

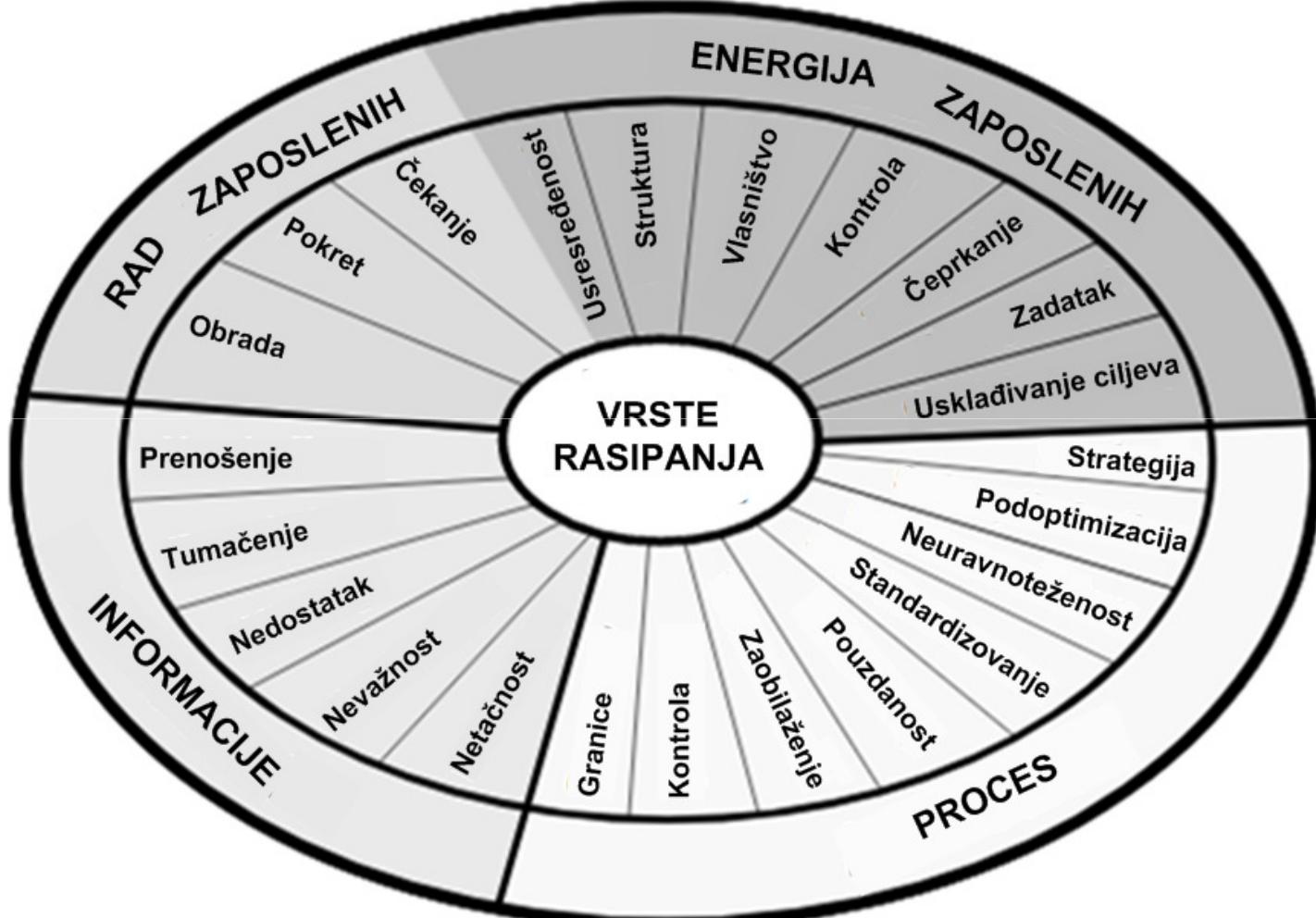
ИНДУСТРИЈСКО И МЕНАЏМЕНТ ИНЖЕЊЕРСТВО
INDUSTRIAL & MANAGEMENT ENGINEERING

KAIZEN U KANCELARIJI

Rasipanja u kancelariji

Kaizen u kancelariji

Ključne oblasti:

- Projektovanje rasporeda, takt, uravnoteženje linije, eliminiranje aktivnosti koje ne dodaju vrednost.

Proizvodnja ili usluge?

- Usluge

Kratak opis

- Igračima se daju tabela aktivnosti i raspored u kancelariji. Oni moraju da analiziraju, diskutuju i predlože novi raspored koji smanjuje rasipanja, smanjuje broj zaposlenih i poboljšava tok.

Kaizen u kancelariji

Broj igrača:

- Najviše 20 igrača u grupama od 3-5.

Trajanje igre:

- Oko 1-1,5 h

Opis:

- Ova vežba opisuje izradu faktura koje treba dodati kutijama sa kancelarijskim materijalom koje treba isporučiti.
- Igrači su organizovani u timove 3-5 igrača. Njima se prezentuju podaci o aktivnostima procesa, trenutnoj tražnji, i trenutnom rasporedu. Zadatak je da se odredi broj potrebnih radnika, preko takta. Zatim se aktivnosti i raspored kritički ispituju u cilju izvršenja procesa sa manjim brojem radnika. Ovo uključuje uravnoteženje linije. Na kraju se izrađuje standardna operacija.

Kaizen u kancelariji

U zadatku je opisana poslednja faza pre finalne isporuke u kompaniji koja se bavi prodajom kancelarijskog materijala. Ova kompanija prima porudžbine preko telefona i interneta, priprema ih, i isporučuje sutradan. Porudžbine se primaju tokom celog dana. Prosečna tražnja je oko 760 porudžbina dnevno, ali se očekuje povećanje od oko 100 porudžbina dnevno. Kancelarijski rad traje 8 sati dnevno sa jednom 30-minutnom i dve 10-minutne pauze.

Date su srednje vrednosti vremena u sekundama za obradu jedne porudžbine. Pretpostavlja se da je obim posla pravilno raspoređen tokom celog dana (to nije realno, pa treba predvideti i varijacije).

Kaizen u kancelariji

- Šta treba uraditi:
  1. Izračunati takt (na osnovu očekivanih podataka)
  2. Utvrditi odgovarajuće planirano vreme ciklusa
  3. Izračunati potreban broj radnika za jednokomadni tok. Uzeti u obzir i vremena za aktivnosti koje se ne obavljaju za svaki komad
  4. Proći kroz listu aktivnosti i identifikovati aktivnosti koji dodaju vrednost.
  5. Doneti odluku o odgovarajućem planiranom broju radnika
  6. Ispitati kritički aktivnosti i raspored, i napraviti poboljšanja. Nacrtati novi raspored
  7. Prikazati revidirani način rada na Tabeli za uravnoteženje rada
  8. Napraviti standardnu operaciju za nov način izvođenja operacije
- Šta je dozvoljeno, a šta nije
  - Sve može da se promeni ili preuredi, ali
  - Nikakva oprema se ne može staviti na pult iz bezbednosnih i sigurnosnih razloga
  - Fakturna u papiru je i dalje potrebna.

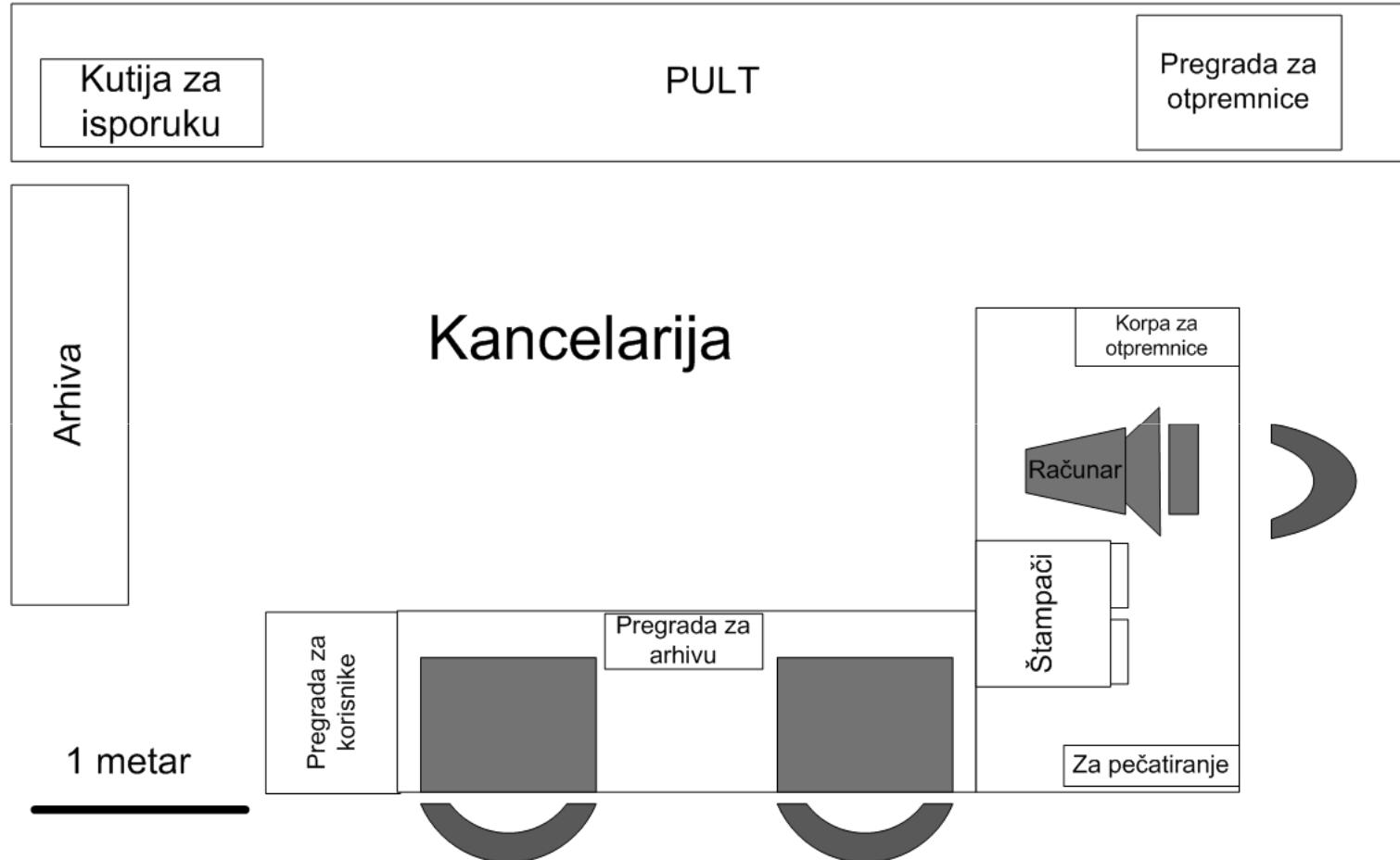

Lista aktivnosti

	Vreme (sek)	Aktivnost
A	3	Odlazak do kutije sa otpremnicama na pultu
B	2	Uzimanje otpremnica
C	3	Reorijentisanje otpremnica
D	3	Odlazak do stola
E	1	Stavljanje otpremnice u korpu za otpremnice
F	3	Odlazak do kompjuterske stolice i sedanje
G	2	Uzimanje otpremnice iz korpe za otpremnice
H	8	Skeniranje bar koda sa otpremnice i čekanje da se pojavi na monitoru računara
I	15	Provera otpremnice u odnosu na originalnu porudžbinu. Da li su svi artikli izabrani? Da/Ne. Ako jesu (80% slučajeva) prelazak na aktivnost L
J	24	Ne: Unos promena u fakturu na računaru (20% slučajeva)
K	8	Unos šifre nepoklapanja u računar
L	3	Provera papira, unos koverte i početak štampanja
M	15	Štampanje dve kopije fakture, i jedne koverte
N	3	Odvajanje kopije fakture za kancelariju i za korisnika
O	6	Overa pečatom
P	4	Stavljanje kopije fakture za korisnika u koverat
Q	2	Stavljanje koverte u pregradu za fakture korisnika
R	2	Stavljanje kopije za kancelariju u pregradu za arhivu
S	8	(na otprilike 10 koverata) Odlazak od pregrade za korisnika do kutije za isporuku, i povratak
T	15	(na otprilike 10 kopija) Stavljanje kopije za kancelariju u arhivu, i povratak

Layout

Napomena: Skladište je “severno” od ove oblasti

Osnovni alati za analizu ćelije

- Takt
- Jednokomadni tok
- Aktivnosti koje dodaju vrednost i aktivnosti koje ne dodaju vrednost
- Tabela za uravnoteženje rada
- Hodogram
- Karta uravnoteženja rada
- Procedura standardnih operacija

Takt

- Prosečna stopa koja treba da izađe iz ćelije ili linije (vremenski period koji protekne između dva uzastopna izlaska gotovih komada)
- Raspoloživo vreme/tražnja
- U kancelariji ovo daje ideju o stopi rada
- Koristan za alokaciju rada i za računanje broja radnika
- U kancelariji, takt je smernica. Niko ne očekuje da će radnici završiti porudžbinu uvek u okviru takta, ali u okviru nekoliko sati, takt će uskladiti stopu.
- U kancelariji, možete napraviti korekcije za varijacije u tražnji – možda uravnotežiti na 80% takta (90% i više u fabrici) – to je planirano vreme ciklusa

Takt

Raspoloživo vreme:

$$8*60-30-2*10 = 430 \text{ min}$$

Tražnja:

$$760+100=860 \text{ kom}$$

$$\text{takt} = \frac{430}{860} = 0,5 \left[\frac{\text{min}}{\text{kom}} \right] = 30 \left[\frac{\text{sec}}{\text{kom}} \right]$$

$$\text{planirano vreme ciklusa} = 0,8 * \text{takt} = 0,8 * 30 = 24 \left[\frac{\text{sec}}{\text{kom}} \right]$$

Jednokomadni tok

- Premeštanje komada između faza jedan po jedan, umesto u serijama.
- Može se ispostaviti da su serije efikasne, ali se posledice sledeće:
  - Vreme završetka (*protočno vreme*) je duže
  - Potrebno je više prostora
  - Kvalitet (kada se primeti defekt i potrebna je dorada).
- Jednokomadni tok ima mnogo hodanja i veliko vreme pripreme, i to se mora “napasti”

Potreban broj radnika

$$potreban\ broj\ radnika = \frac{\sum vreme\ aktivnosti\ radnika}{planirano\ vreme\ ciklusa}$$

- Voditi računa o učestalosti obavljanja pojedinih aktivnosti
- Štampanje?

Potreban broj radnika

$$\sum \text{vremena aktivnosti radnika} = 3 + 2 + 3 + 3 + 1 + 3 + 2 + 8 + 15 + 0,2 * 24 + 0,2 * 8 + 3 + 3 + 6 + 4 + 2 + 2 + 0,8 + 1,5$$

$$\sum \text{vremena aktivnosti radnika} = 68,7 \text{[sec]}$$

$$\text{planirano vreme ciklusa} = 24 \left[\frac{\text{sec}}{\text{kom}} \right]$$

$$\text{potreban broj radnika} = \frac{68,7}{24} = 2,8625 \approx 3 \text{ radnika}$$

“Dodavanje vrednosti” i “rasipanje”

- Aktivnost koja dodaje vrednost je ono što je korisnik spreman da plati. Ako ne dodaje vrednost, to je “rasipanje”.
- U kancelariji, “dodavanje vrednosti” je nešto za šta su menadžeri ili korisnici spremni da plate trećoj strani da uradi, tamo gde je ova usluga raspoloživa.
- U nekim kancelarijama i uslužnim delatnostima može biti dovoljno definisati rasipanje kao sve što sprečava da se posao uradi odmah i pravilno iz prvog puta.
- Sve aktivnosti koje prave “rasipanja” treba eliminisati ili smanjiti.
- Staviti sve aktivnosti koje su rasipanja pod mikroskop. Ispitati ih!

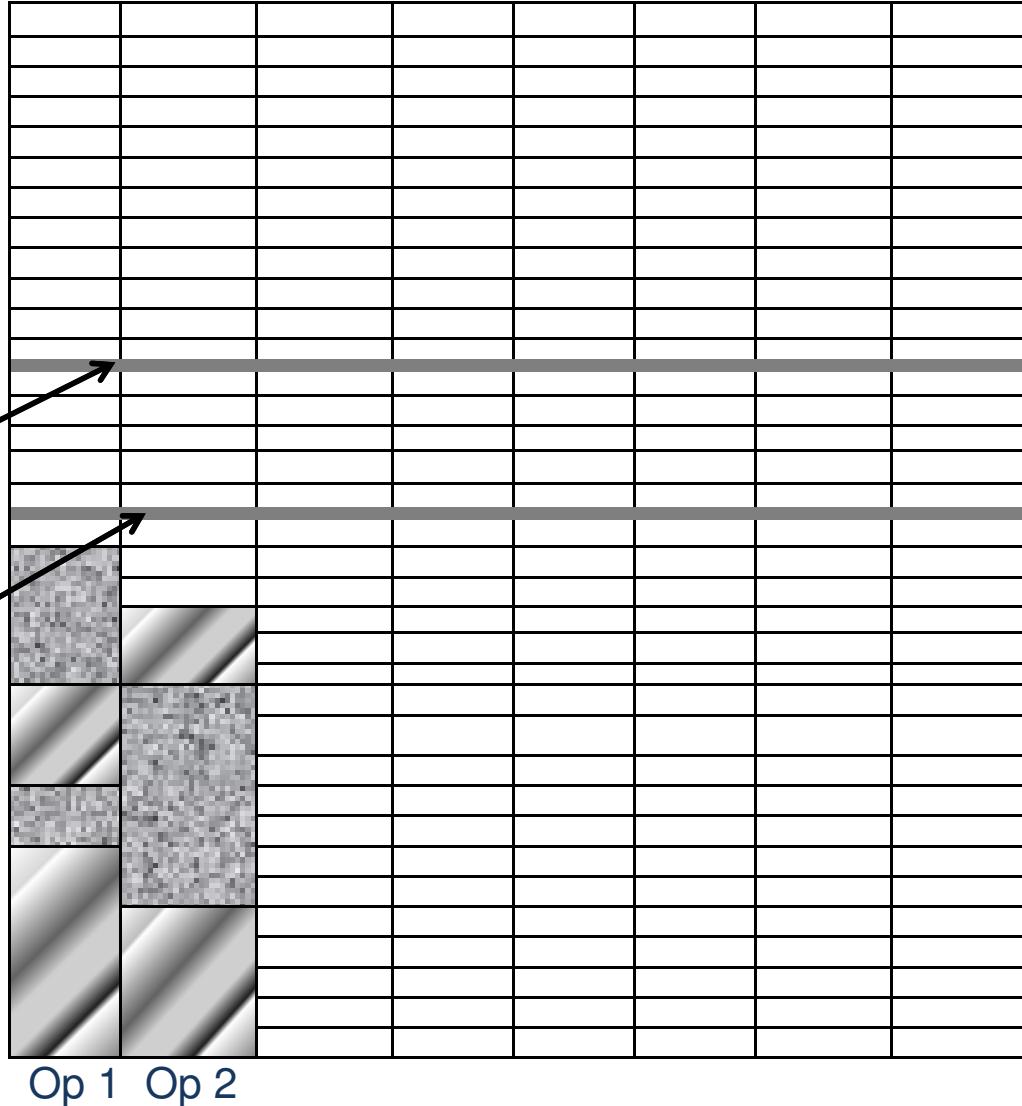

Lista aktivnosti

	Vreme (sek)	Aktivnost
A	3	Odlazak do kutije sa otpremnicama na pultu
B	2	Uzimanje otpremnice
C	3	Reorijentisanje otpremnice
D	3	Odlazak do stola
E	1	Stavljanje otpremnice u korpu za otpremnice
F	3	Odlazak do kompjuterske stolice i sedanje
G	2	Uzimanje otpremnice iz korpe za otpremnice
H	8	Skeniranje bar koda sa otpremnice i čekanje da se pojavi na monitoru računara
I	15	Provera otpremnice u odnosu na originalnu porudžbinu. Da li su svi artikli izabrani? Da/Ne. Ako jesu (80% slučajeva) prelazak na aktivnost L
J	24	Ne: Unos promena u fakturu na računaru (20% slučajeva)
K	8	Unos šifre razloga nepoklapanja u računar
L	3	Provera papira u štampaču, stavljanje koverte i početak štampanja
M	15	Štampanje dve kopije fakture, i jedne koverte
N	3	Odvajanje kopije fakture za kancelariju i za korisnika
O	6	Overa pečatom
P	4	Stavljanje kopije fakture za korisnika u koverat
Q	2	Stavljanje koverte u pregradu za fakture korisnika
R	2	Stavljanje kopije za kancelariju u pregradu za arhivu
S	8	(na opitrilike 10 koverata) Odlazak od pregrade za korisnika do kutije za isporuku, i povratak
T	15	(na opitrilike 10 kopija) Stavljanje kopije za kancelariju u arhivu, i povratak

Tabela za uravnoteženje rada

- Tabela, prikazana na radnom mestu koja pomaže u alociranju elemenata rada između operatora
- Oznaka takta
- Oznaka ciljanog uravnoteženog ciklusa
- Akumulira vremena za svakog operatora
- Rasipanja se boje (šrafiraju) različito

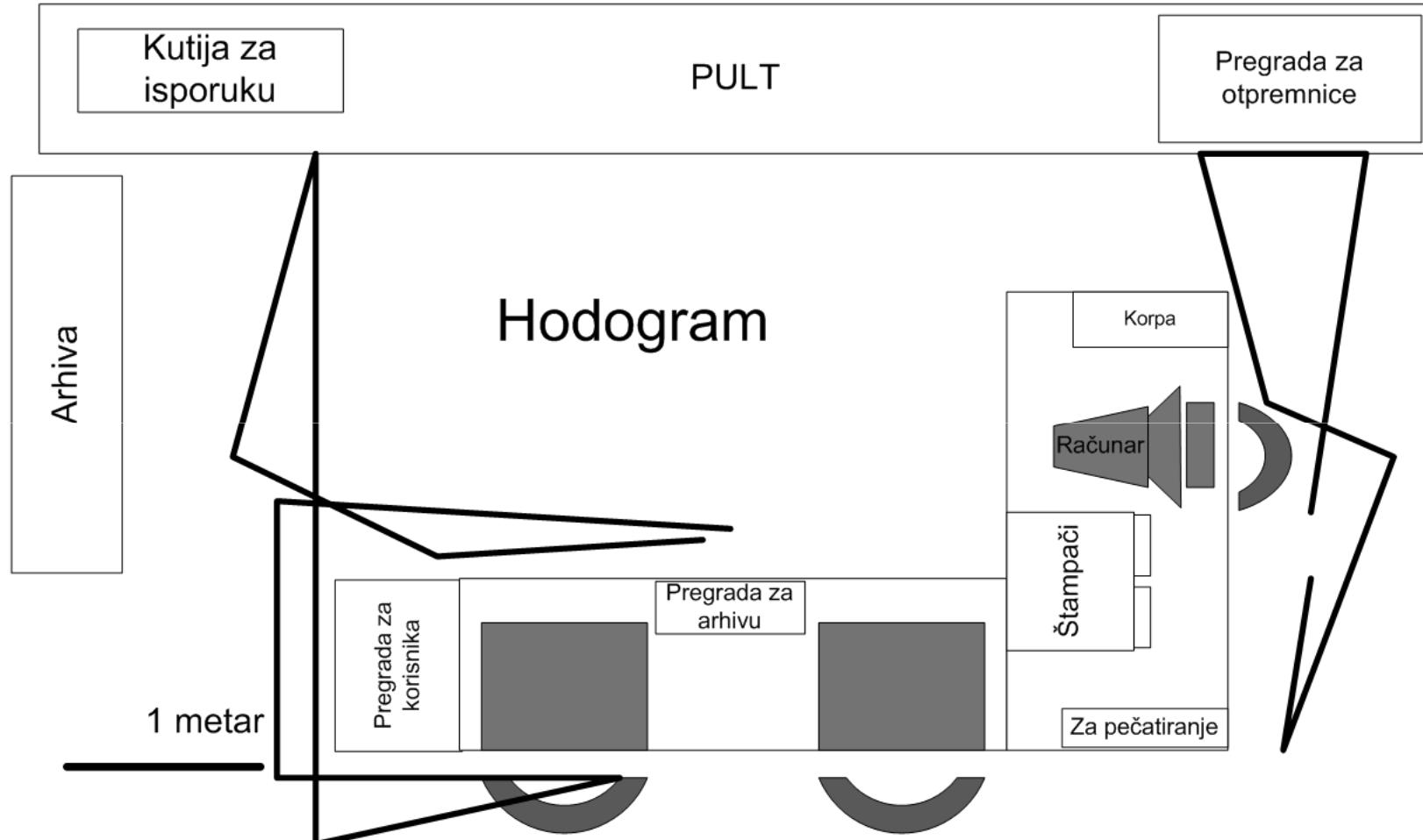

The diagram illustrates a work balance table (Uravnoteženje rada) used for balancing work between operators. The table consists of a grid of rows and columns. Two specific rows are highlighted with arrows pointing to them:

- The top row, which is solid grey, represents the "Takt" (rhythm or tempo).
- The second row from the top, which is also grey but has diagonal shading, represents the "Ciljni uravnoteženi ciklus" (target balanced cycle time).

Below the grid, the labels "Op 1" and "Op 2" are positioned under the first two columns, indicating the two operators assigned to the tasks.

Hodogram

Napomena: Ucrtane kretnje su samo zbog ilustracije

Diskusija

- Kovertiranje? Pečatiranje?
- Da li je jednokomadni tok ovde poželjan?
- Raspored se može značajno poboljšati. Dobro rešenje je uređena ćelija u ubliku slova U ili klupe raspoređene duž pulta, pored korisnika. Ograničeno hodanje je odgovarajuće. Sedenje nije poželjno iz zdravstvenih razloga i zbog fleksibilnosti.
- Dva operatora bi trebalo lako da izvršavaju aktivnosti u novoj ćeliji .
- Da li je moguće sa jednim radnikom izvršavati sve aktivnosti? Da li bi to vodilo ka daljim uštedama u troškovima?
- Rukovaoc materijalom?